

## El finançament i l'esperit del 20 de juliol

ALBERT AIXALÀ

Director de la Fundació Rafael Campalans

PSC "Si eres mi hermano, ¿por qué no me das lo que te pido?"

PSOE "Si eres mi hermano, ¿por qué me pides lo que me pides?"

PSC "¡Porque lo que te estoy pidiendo es de justicia!"

PSOE "Si somos hermanos, ¿por qué me hablas de justicia en vez de hablarme de amor?"

Tira de Toni Batllori (*La Vanguardia*, 18.04.2009)

El 20 de juliol de 2008, en la clausura de l'onzè congrés del PSC, es va obrir una nova etapa de la relació entre el PSC i el PSOE. En el seu discurs de cloenda, el primer secretari dels socialistes catalans i president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, va defensar l'autonomia del PSC tot afirmant "*José Luis, te queremos mucho, pero queremos más a Catalunya*".

Aquell va ser segurament el discurs més significatiu que havia fet mai un primer secretari del PSC davant d'un secretari general del PSOE. En aquell discurs quedava clar que el PSC posava "Catalunya, primer" i "A Catalunya, primer els treballadors", parafraçant els dos lemes de la darrera campanya de Jordi Pujol com a candidat a les eleccions al Parlament de Catalunya de 1999.

José Montilla va posar de manifest la voluntat del PSC de ser el millor representant de la societat catalana, en tota la seva pluralitat, i de tenir una voluntat ferma de representar els interessos de Catalunya i dels catalans. En aquell discurs, el primer secretari va comptar amb el suport dels més de 1.000 delegats al Congrés en el seu embat, i el secretari general del PSOE va ser conscient que el PSC era un partit orgullós, amb un projecte sòlid -que representava una realitat social i nacional ben definida- i que

tenia una voluntat de ferro per a dur-lo a terme.

Un any després d'aquell discurs, toca fer balanç. I l'hem de fer valorant la principal victòria política aconseguida pel Govern d'Entesa i el seu president: un acord de finançament que supera àmpliament les propostes que el ministeri va fer públiques a finals de juliol de 2008 -quan era a punt de complir-se el termini fixat per l'Estatut per posar en marxa el nou model. Un acord aconseguit després de mesos d'intenses negociacions i diversos incompliments. Mesos en què les relacions entre PSC i PSOE han estat en el punt de mira de tothom, i en què es valorava cada gest i cada paraula que es dirigien en públic el president del Govern de Catalunya i el president del Govern d'Espanya.

**Els partits d'esquerres han aconseguit, per primer cop, deixar a Convergència i Unió fora de joc, fora del cercle que defineix l'hegemonia social i política a Catalunya**

Durant aquest any el PSC fins i tot va amenaçar de revisar de dalt a baix les relacions amb el partit germà sinó s'arribava a un acord satisfactori,

i el president Montilla es va negar a acceptar el model de finançament que el president Zapatero volia pactar amb el president andalús Manuel Chaves, en una reunió de tots tres al Palau de la Moncloa pensada per aconseguir el sí del primer secretari dels socialistes catalans a finals de desembre.

El PSC tenia clar que s'hi jugava el seu futur polític, la seva credibilitat, i no només la supervivència d'aquest govern. El PSC s'ha trobat en un atzucac, i ha superat la prova amb nota.

Hem demostrat que no només sabem on som i què volem conservar, sinó que sabem on volem anar. Hem demostrat que volem representar Catalunya, la Catalunya dels treballadors i dels emprenedors, des de la centralitat. Hem demostrat que som un partit ambiciós, que aspira a tot, i ha quedat clar que el president Montilla és un home que no s'està de raons, que va pel dret i de cara, cosa que no tots els líders polítics d'aquest país poden dir.

**El lideratge del president Montilla**

En aquest any, doncs, s'han posat de manifest algunes qualitats del lideratge de José Montilla al capdavant dels socialistes catalans. En un moment de crisi, d'incertesa i de difi-

cultats, ha demostrat que per a liderar cal, alhora, prudència i determinació.

L'expresident Pujol ha utilitzat en diverses ocasions la metàfora de la boira per a definir el que ha de fer un líder en situacions de dificultat. Pujol explica que el líder d'un grup que es troba amb boira espessa tot pujant una muntanya, ha de decidir si el que cal és aturar-se, tot esperant que la boira escampi, o bé seguir fent camí amb pas lent i cautela.

En el primer cas, hi ha el risc que la boira no desaparegui i es faci tard sense haver pogut assolir el cim. En el segon cas, cal que el líder no segueixi anant al capdavant sinó darrere, acompanyant el grup, donant-li confiança, ajudant als que els costa més avançar.

Un estil de lideratge que sembla haver practicat amb encert el president Montilla i el seu Govern. Enmig de la boira provocada per la condensació del debat polític espanyol, va seguir avançant sense fer massa soroll i emetent senyals de confiança, esperant que quan la boira comencés a escampar ell ja hauria acostat el grup al cim. Quan la boira va començar a escampar, després de les eleccions generals de març de 2008, el president va prendre la iniciativa -i el lideratge- en relació al finançament de la Generalitat, va arriscar enfrontant-se al Govern espanyol i, un any després, ha guanyat la partida.

Ho ha fet amb una estratègia ben construïda i un pla de comunicació impecable, decidint a consciència els tempos i els continguts de les seves principals intervencions en el debat públic català i espanyol. Amb actituds fermes, accions decidides, riscos mesurats, i una estratègia de gestió dels temps eficaç i eficient, capaç d'anticipar-se -fent propostes- sempre que ha sigut necessari, i de respondre només quan ha resultat absolutament imprescindible. És així com s'ha posat sentit comú en un

debat que començava a semblar que podia sortir de mare.

José Montilla ha demostrat, doncs, que el lideratge es demostra exercint-lo, liderant i realitzant projectes, i no només escenificant-los. "*L'intendance*" -en aquest cas, el reconeixement dels opinadors i del propi cap de l'oposició- "*suivra*", com ja s'està començant a produir. El president Montilla està guanyant la batalla de l'opinió perquè no s'ha deixat endur per la pressió dels opinadors.

**Tenim un any per a convertir-nos, de forma indiscutible, en el primer partit de Catalunya, també al Parlament. I per aconseguir-ho comptem amb un gran tàndem. El tàndem Montilla-Castells**

Ha sabut mantenir el rumb prefixat i fer front a la marea. Ara, la tempesta ha amainat i estem arribant a port, on sembla que ens esperen.

**El tàndem Montilla-Castells**

En aquesta batalla, però, no només hi ha hagut un capità general, sinó un almirall, el conseller Antoni Castells, que ha sabut negociar el que semblava impossible: un acord que situa el finançament de la Generalitat de Catalunya per sobre la mitjana espanyola. Catalunya, després d'exercir la necessària solidaritat amb el conjunt d'Espanya, seguirà estant per sobre la mitjana espanyola. Es reconeixerà, així, l'esforç fiscal superior dels catalans i les catalanes. Es reconeixerà que Catalunya ha de rebre més perquè contribueix més.

El desenllaç de la negociació del finançament ha sigut doncs, com han reconegut els principals analistes polítics del país, la primera gran victòria del govern d'esquerres i catala-

nista. L'Estatut no ho va poder ser per la negativa d'ERC a sumar-se a l'acord. Però aquest juliol de 2009 passarà a la història com el mes que els partits d'esquerres aconseguen, per primer cop, deixar a Convergència i Unió fora de joc, fora del cercle que defineix l'hegemonia social i política a Catalunya.

Entrem en un nou temps, "més dens i vari" -que diria el poeta. Un temps que caldrà saber continuar liderant per a consolidar no només la majoria d'esquerres a Catalunya, sinó l'hegemonia política dels socialistes catalans dins d'aquesta majoria. Tenim un any per a convertir-nos, de forma indiscutible, en el primer partit de Catalunya, també al Parlament. I per aconseguir-ho comptem amb un gran tàndem. El tàndem Montilla-Castells. Un tàndem que ha sabut assolir el lideratge social preservant l'autonomia i la independència de la política catalana en relació al soroll intern i extern que s'ha produït en els darrers mesos.

El president Montilla i el conseller Castells han sabut resistir, i la resistència és una de les qualitats essencials de tot polític. Ja ho deia Max Weber l'any 19 del segle passat: "Solament té vocació per a la política qui està segur de no trencar-se quan -des del seu punt de vista- el món es mostra massa estúpid o massa mesquí per acceptar allò que ell li ofereix. Solament té vocació per la política el qui davant d'això és capaç de replicar: Malgrat tot..."

Aquest "malgrat tot" és el que salva la política del cinisme i la mesquinesa. Un "malgrat tot" que permet als autèntics líders fer-se forts en l'adversitat, com han fet el president Montilla i el conseller Castells en la batalla del finançament. Ara només ens manca reblar el clau, i això tocarà fer-ho a les properes eleccions al Parlament de Catalunya. La victòria, ara sí, és possible. ■